

a kormányzó pedig kormányfőtanácsosi címmel tüntette ki és kinevezte a Színművészeti Akadémia tiszteletbeli tanárává. (204 magyar és 179 külföldi darabot adatott elő 126 külföldi és 116 magyar szerzőtől.) 1924-ben az Unió elnökgazgatója lett, erről a tisztről a részvénytársaság felbomlásakor, 1926-ban, lemondott. Még ezévből átvette a Belvárosi Színház igazgatását.

Színpadai művei (az említettekén kívül): »A rózsaleány« operett 3 felv. Zen. szerz.: Weisz Jenő. Bem.: 1893. szept. 9. Budai Színkör. — »Fölösleges férjek« boh. 3 felv. (fordítás). 1897. Vígszínház. A Király Színház is műsorába iktatta 1904. június 24-én. »Aranylakodalmom«, történeti színmű, Rákosi Viktorral. Bem. 1898. márc. 15. Magyar Színház. — (Ezt a darabot szerte az országban adták.) »Sulamith«, keleti opera. Átdolgozta Makai Emillel. Bem. (Kisfaludy Színház után): Magyar Színház, 1899. szept. 28-án. — »A barack«, boh. 1 felv. Írta: Georges Courteline. Magyar Színház, 1899. szept. 16. és 1904. június 25. Király Színház. — »A csillag fia«, keleti daljáték 4 felv. Zen. szerz.: Goldfaden Ábrahám. Átdolgozta Pásztor Árpáddal. Bem. 1900. ápr. 6. Népszínház. — »Farsang utóljá« (Rosenmontag), dráma 5 felv. Írta: Hartleben O. F. Bem. 1901. ápr. 29. Nemzeti Színház. — »Kovácsné«, boh. 3 felv. Bem. Vígszínház, 1903. — »Forgószelekisasszony«, énekes boh. 3 felv. Írta: Kraatz és Stobitzer. U. o. 1903. máj. 8.

*

1903. nyarán egy viharos éjszakán két magyar ujságíró kísérté Belgrád uccáin végig azt a kordét, amelyen egy király és egy királyné holtteste hevert. Topcsiderbe vitt az út, oda szállították Obrenovics Sándor és Draga Masin kegyetlenül összevagdalt holttesteit szerb csendőrök, egy kis eskorttal, amely mögött Beöthy László és e sorok írója lépdelt. A szomorú és kegyetlen temetésről visszatérve szállodánkba, Beöthynek egy táviratot kézbesítettek: Marton Sándor értesítette barátját, hogy Budapest székesfőváros tanácsa engedélyezte a Király Színház építését...

A szállodai szoba ajtaját gondosan elbarrikádoztam, mintha nekem is félni va-

lóm lett volna a királygyilkosoktól, a vilánykörtére kendőt borítottam, nehogy fénye kiszűrődjék a belgrádi éjszakába és az ágy szélén ülve hallgattam Beöthy Lászlót. Hajnalig beszélt nekem az épülő Király Színházról és terveiről.

— *Programmom*, — kezdte elgondolkozva egy kissé, — *programmom... Fedák Sári...*

És amikor hajnal felé befejezte, ez volt az utolsó mondata: »Játszani fogunk mindent, ami jó és mindent jól fogunk játszani...« E két pillér közé fektette le programját és e két pillér között maradt művészi működése huszonöt esztendő alatt. Valóban Fedák Sári volt az az egyéniség, az a tehetség és tudás, akire színházat lehetett és színházat kellett alapítani. Azzal, hogy ez volt az első programmpontja: Beöthy László életrekelte a magyar daljátékot, magyar zeneszerzőket nevelt nagyra — Huszka Jenő, Kacsóh Pongrác, Buttykay Ákos, Jacoby Viktor, Szirmai Albert, Kálmán Imre, Nádor Mihály, Vincze Zsigmond — magyar operettszínészeket fedezett fel és tanított, istápol, segített a Parnasszus felé; nagyszerű rendezőgárdát kreált — Bokor József, Mérei Adolf, Stoll Károly, Tihanyi Vilmos — régi és új színpadai szerzőket szólaltatott meg — Gárdonyi Géza, Heltai Jenő, Verő György, Bródy Miksa, Bródy István, Bakonyi Károly, Martos Ferenc, Pásztor Árpád, Zágon István, Faragó Jenő és mások dolgoztak vele és dolgoztak érte. Ez a névsor mutatja és hirdeti legjobban, hogy mit és mennyit adott a magyar operettnek Beöthy László. És a másik lista: a két-, három-, négy- és ötszáz előadásokat megért darabok listája mutatja, hogy betartotta programjának másik pontját is: »Adni fogunk minden jó darabot és minden darabot jól!« Európai hírűvé tette a magyar operettet és a magyar operettszínpadot; a Király Színházból indultak hódító útjukra a nagy operettek és ez a tradicionális hívó, amelyet ez a színház ma is képvisel: tőle indult ki.

(Faragó Jenő.)

Beöthy Zsigmond (szlováni), színész, sz. 1875. aug. 20-án, *Budapesten*, megh. 1901. júl. 5-én, u. o. Atyja Beöthy Zsolt, anyja Rákosi Szidi. Középiskoláinak